

Miljøgodkendelse

Hjortlundvej 141, 6760 Ribe

11. juni 2024

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	16317772	Konsulent Cvr	27428843
Husdyrbrugets navn	I/S Dalhavegård	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Beliggenhedsadresse	Hjortlundvej 141	Konsulent navn	Lisbeth Tønning
Postnummer	6760	Konsulent adresse	Majsmarken 1
By	Ribe	Konsulent postnummer	7190
Ansøger		Konsulent by	Billund
Ansøger navn	I/S Dalhavegård	Konsulent telefon	20184809
Ansøger adresse	Hjortlundvej 141	Konsulent email	lit@sagro.dk
Ansøger postnummer	6760	Ejendom	
Ansøger by	Ribe	Ejendomsnummer	9857915
		CHR numre	

Sag nr.: 24/6996

Sagsansvarlig: Pini

Skema nr.: 244191, version 2

Indsendt dato: 11-3-2024

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljø@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	9
MEDDELELSESPLIGT	10
ØVRIGE FORHOLD	10
OFFENTLIGGØRELSE	10
KLAGEVEJLEDNING.....	10
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR	12
INDLEDNING	12
GENERELLE FORHOLD	12
Godkendelsens omfang	12
Tidligere godkendelser	12
Samdrift med andre husdyrbrug.....	13
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	13
Driftsbygninger	13
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal.....	16
Foder	18
Husdyrgødning	18
Spildevand/restvand.....	19
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	19
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	19
Landskab og kulturmiljø	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	22
Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	22
Lugt	26
Transporter	27
Støj.....	28
Støv, fluer og skadedyr	29
Lys.....	30
Driftsforstyrrelser og uheld	30
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR.....	31
Ressourcer	31
Affald	31
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	32
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	33
SAMLET VURDERING.....	33
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	34
BILAG 1: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	35

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse. Husdyrbruget på Hjortlundvej 141, 6760 Ribe har søgt om at etablere en ny møddingsplads, en ny ensilageplads og dybstrøelsesbokse i eksisterende stalde. Samtidig søges om at blive godkendt efter stipladsmodellen, så der opnås fleksibilitet til produktion af kvæg.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget på Hjortlundvej 141, 6760 Ribe.

Godkendelsen omfatter:

- Etablering af en ny plansilo til ensilage i forlængelse af og parallelt med eksisterende plansiloer
- Etablering af ny møddingsplads ved eksisterende gyllebeholder
- Etablering af dybstrøelsesbokse på i alt 130 m² i eksisterende stalde. Dette medfører en udvidelse af produktionsarealet fra 5.878 m² til 6.008 m²
- Overgang til godkendelse efter stipladsmodellen, så der opnås fleksibilitet til produktion af kvæg.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Kalve	Kalve (under 6 mdr.). Dybstrøelse	280
1	Fleksgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	619
	Fleksgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	657
2	Fleksgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	973
	Fleksgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	50
3	Fleksgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	162
	Fleksgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.660
	Fleksgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1.607

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Indretning og drift

3. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
4. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

5. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder, 2545 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	664 m ²
Gyllebeholder 4410 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	1.030 m ²
Gyllebeholder 500 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	94 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	Kvæg, heste, får og geder	263 m ²
Møddingsplads (ny)	Kvæg, heste, får og geder	625 m ²

6. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
7. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Spildevand

8. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye mødding- og ensilageplads skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet er afsluttet.

Landskabelige værdier

9. Der skal etableres 3 rækker afskærmende beplantning som skitseret med grøn streg jf. kort 6. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter af træer og buske. Beplantningen skal etableres senest den 31. december 2024.
10. Eksisterende beplantning (gul streg jf. kort 6) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Ammoniakfordampning

11. Gyllebeholder i marken på 4.410 m³ skal være forsynet med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.

12. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen.
13. I stalde med faste, drænedede gulve med skraber og ajlefløb, skal gulv støbt på stedet være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrubes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange.

Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Lugt

14. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
15. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

17. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.
18. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
19. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

20. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

21. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
22. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

23. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
24. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til 25 lux, medmindre der arbejdes i stalden.

Uheld

25. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Råvarer og hjælpestoffer

26. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
27. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

29. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
30. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

31. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 11. juni 2024 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoe-ringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 9. juli 2024.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Hjortlundvej 141 har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporter er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om at etablere en ny møddingsplads, en ny ensilageplads og dybstrøelsesboks i eksisterende stalde. Samtidig søges om at blive godkendt efter stipladsmodellen, så der opnås fleksibilitet til produktion af kvæg.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Der er tidligere truffet følgende afgørelser på husdyrbruget:

- Accept af anmeldelse af foderlade fra september 2021
- Afgørelse om ikke-godkendelsespligt for byggeri af halvtag til stald fra december 2018
- §12 godkendelse fra maj 2015

I ansøgningen er nudrift angivet i overensstemmelse med ovennævnte afgørelser.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundne med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at udover Hjortlundvej 141 ejer og driver I/S Dalhavegård også Hjortlundvej 181, hvor der er kvieopdræt. De to husdyrbrug er beliggende med en afstand på ca. 3 km (luftlinje). På baggrund af afstanden mellem de to husdyrbrugs anlæg er de to husdyrbrug ikke forureningsmæssigt forbudne. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

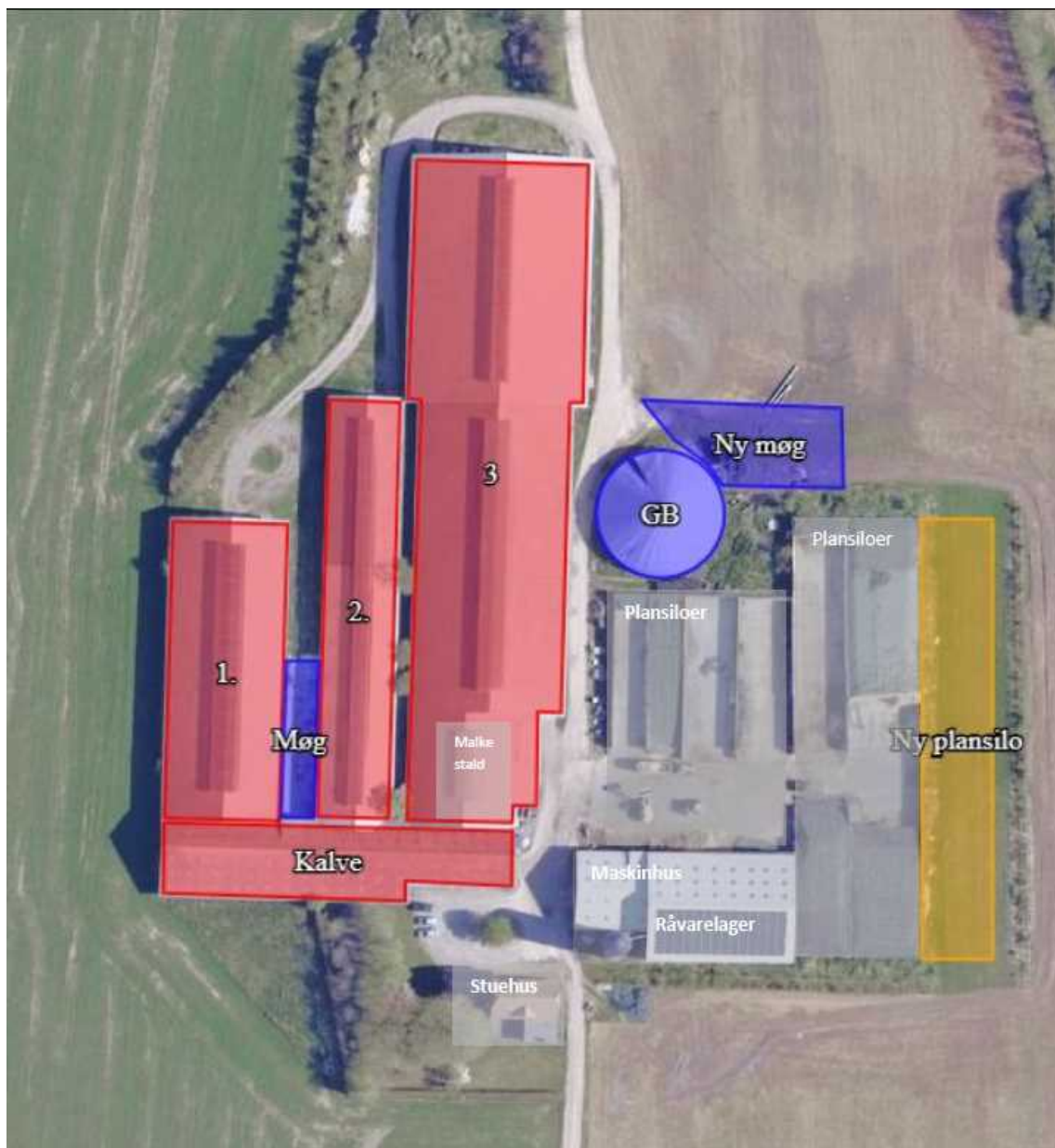
Esbjerg Kommune meddeler en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Hjortlundvej 141.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

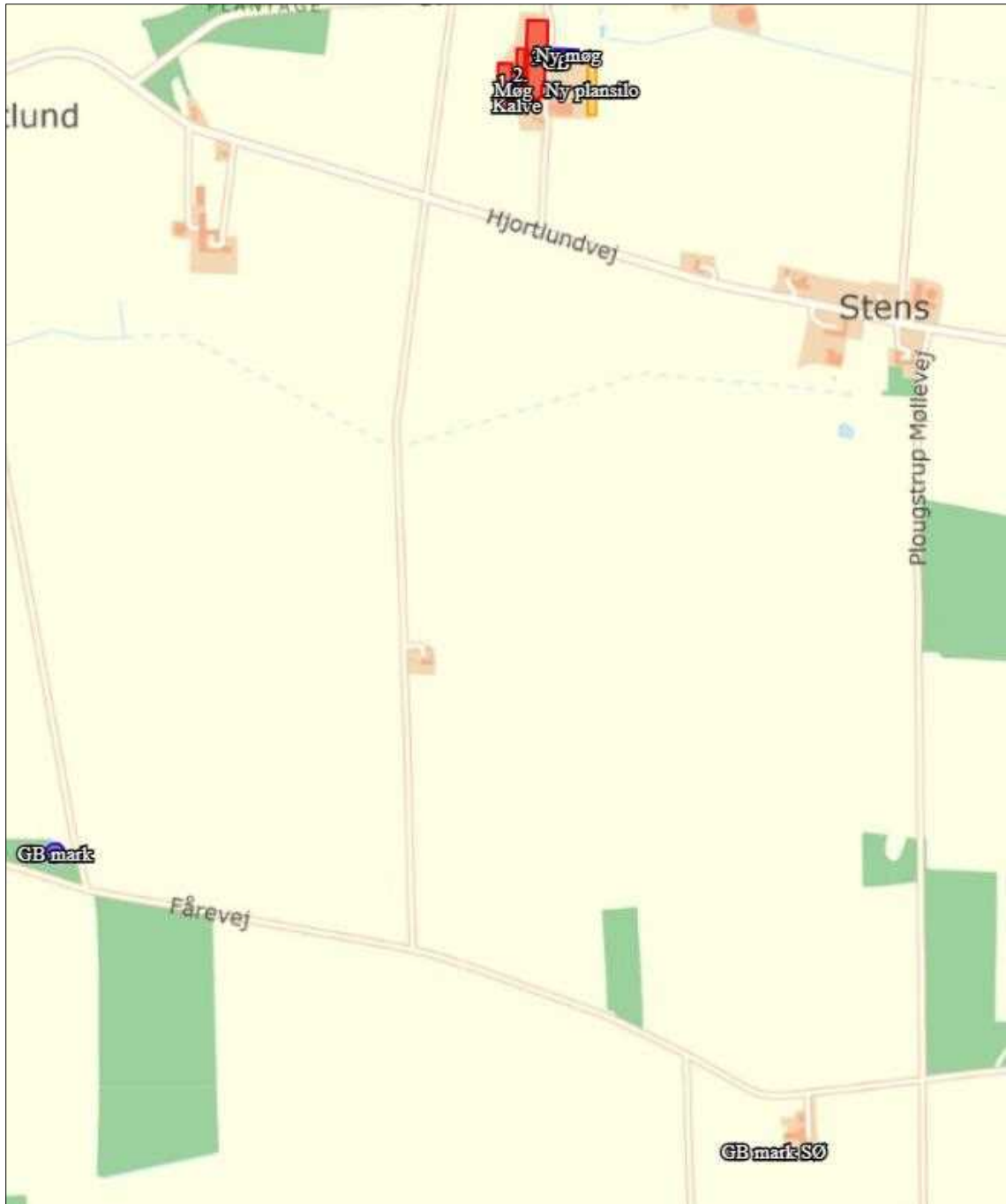
Driftsbygningernes placering fremgår af nedenstående kort.

Der søges om at bygge en ny møddingsplads på 675 m², som også skal anvendes som vaskeplads og placering af døde dyr i kølebrønd. Der søges også om at bygge en ny ensilageplads på 1.600 m² i forlængelse af og parallelt med eksisterende plansiloer. Der sker en mindre udvidelse af produktionsarealet i de eksisterende stalde, da dybstrøelsesarealet øges med 130 m² i forhold til nudrift.

Kort 1: Situationsplan

Til ejendommen hører også to fritliggende gyllebeholdere.

Kort 2: Fritliggende gyllebeholder (GB mark og GB mark SØ)

Anvendelse	Areal / rumfang
1. Kvægstald (eksisterende)	1.758 m ²
2. Kvægstald (eksisterende)	1.521 m ²
3. Kvægstald (eksisterende)	5.241 m ²
Kalvestald (eksisterende)	1.188 m ²
Malkestald (eksisterende)	
Plansiloer (eksisterende)	Ca. 5.400 m ²
Plansilo (ny)	1.600 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	264 m ²
Møddingsplads (ny)	675 m ²
Maskinhus / råvarelager	1.106 m ²
GB (eksisterende gyllebeholder)	2.545 m ³
GB mark (eksisterende fritliggende gyllebeholder)	4.410 m ³
GB mark SØ (eksisterende fritliggende gyllebeholder)	500 m ³

Tabel 1: Bygningsforklaring

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- §12 godkendelse fra maj 2015
- Afgørelse om ikke-godkendelsespligt for byggeri af halvtag til stald fra december 2018
- Accept af anmeldelse af foderlade fra september 2021
- Miljøtilsyn på ejendommen

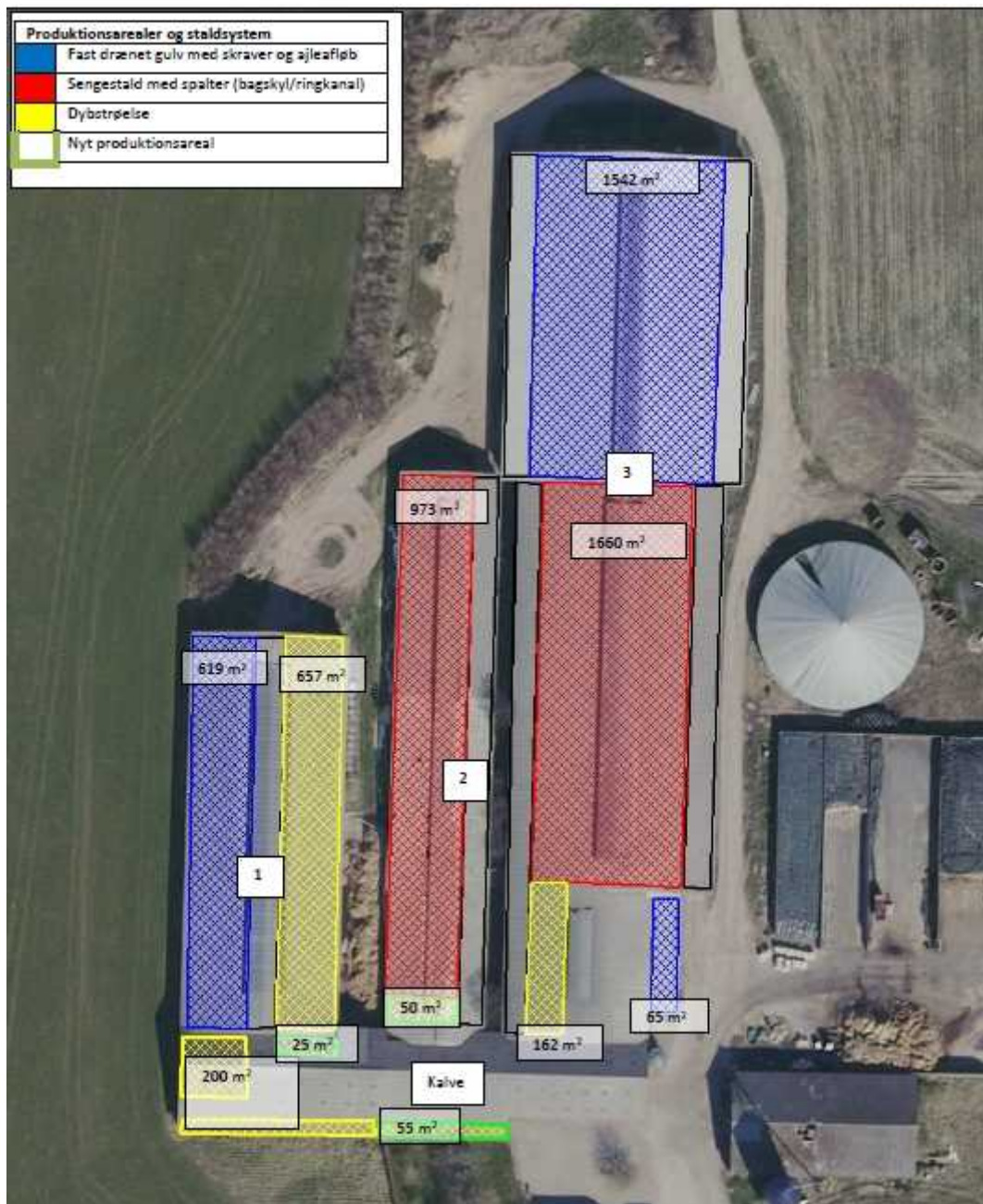
Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at nakkebomsarealer, drikkekar, foderbord, persongangarealet og lignende er fraregnet.

Ansøger har redegjort for, at der i kalvestalden og stald 2 er etableret dybstrøelsesareal, som ikke indgår i miljøgodkendelsen fra 2015. Disse dybstrøelsesarealer er derfor ikke indtastet i nudrift eller 8 års drift og er indtastet som nyt staldafsnit i ansøgt drift. Der søges også om at etablere 25 m² ny dybstrøelsesboks i kalvestalden.

I 2015 er der godkendt tilbygning til kostalden (stald 3) og der er efterfølgende truffet afgørelse om, at etablering af halvtag til stald 3 ikke var godkendelsespligtig. Tilbygningen og halvtaget er realiseret november/december 2017, hvilket er mindre end 8 år siden. Disse staldafsnit indgår derfor ikke i 8 årsdrift.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Kort 3: Oversigt over produktionsarealer og staldsystem

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

I stald 1, 2 og 3 er der valgt fleksgruppen "Alle kvæg". Det betyder, at der på produktionarealet i staldene frit kan skiftes mellem malkekøer, kvier, stude, ammekøer, slagtekalve. Staldsystemet i de enkelte staldafsnit må dog ikke ændres uden fornyet vurdering.

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Der søges om at etablere en ny plansilo på 1.600 m².

Etablering og drift af ensilageopbevaring, herunder ensilage i markstakke, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. I forbindelse med opbevaring af ensilage på markarealer, fastsætter husdyrgødningsbekendtgørelsen krav om, at næringsstoffer fra ensilagerester og lignende skal kunne optages af de efterfølgende afgrøder.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af ensilage er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

I miljøgodkendelsen fra 2015 er der stillet vilkår om overdækning af den fritliggende gyllebeholder på 4.410 m³. Dette er medtaget som teknologi i ansøgningen i både 8 årsdrift, nudrift og ansøgt drift. Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning, og der stilles derfor vilkår om, at gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, og skader skal repareres.

Gyllebeholderen på 2.545 m³, der ligger ved anlægget, er ligeledes overdækket med teltdug. Dette er dog et frivilligt tiltag og indgår derfor ikke som miljøteknologi i ansøgningen og der fastsættes ikke vilkår hertil.

Gyllebeholderen på 500 m³, der ligger 2 km sydøst for ejendommen, indgår af ukendte årsager ikke i miljøgodkendelsen fra 2015. Denne er derfor angivet som nyanlæg i denne ansøgning, men har reelt tilhørt ejendommen i mere end 10 år. Denne tank er ikke overdækket med teltdug, og der stilles heller ikke vilkår hertil.

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads og afhentes af biogas en gang ugentligt.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten og der er medsendt afløbsplan.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Da der sker nybyggeri, stilles der vilkår om, at der skal indsendes en afløbsplan, der beskriver afløbsforholdene fra dette, når byggeriet er etableret.

Husdyrbrugets beliggenhed

Faste afstandskrav og planmæssige forhold

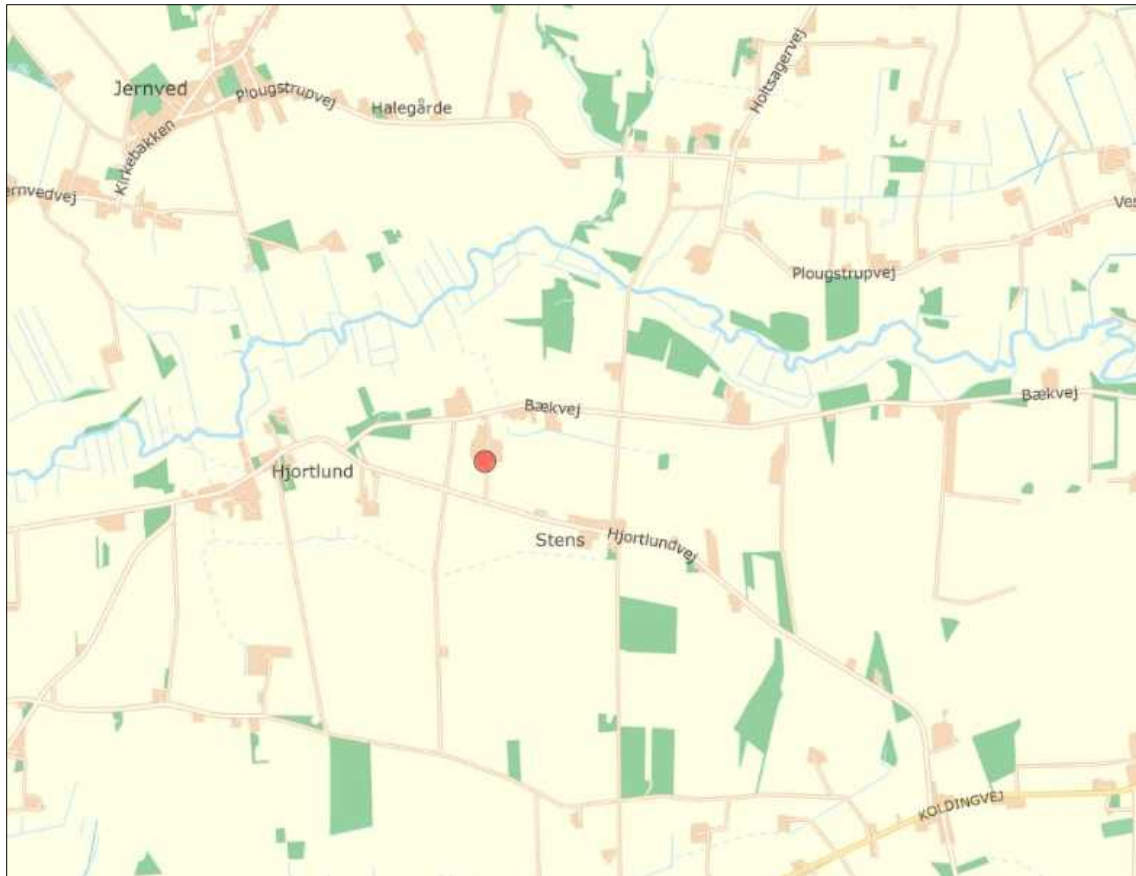
Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 4.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt. Afstandskrav er vurderet ud fra nybyggeri og fra de stalde, hvor produktionsarealet øges.

Afstandskravene i §8 gælder alene for etablering af nye anlæg eller ændringer, der medfører forøget forurening. Da den fritliggende gyllebeholder ved Fårevej 50 er en eksisterende beholder, er Esbjerg Kommune enig med ansøger i, at afstandskrav er overholdt, og at der ikke skal søges dispensation fra afstandskrav til naboskel.

Kort 4. Husdyrbrugets beliggenhed

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

Placering og erhvervmæssig nødvendighed:

Der vurderes at være et reelt behov for at etablere de nye anlæg, for at have tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af ensilage og dybstrøelsesmøg, og da der på ejendommen ikke er eksisterende anlæg, der med fordel kan renoveres og indrettes til formålet.

De nye driftsbygninger opføres i tilknytning til eksisterende bygningsmasse på Hjortlundvej 141, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør én helhed.

Det ansøgte omfatter almindeligt landbrugsbyggeri af en størrelse og udformning, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyg-

geri. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Esbjerg Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendom.

Landskabelige hensyn og vurdering:

Gårdanlægget er beliggende på Kongeåsletten. Landskabet er ifølge landskabskarakterkortlægningen robust over for landbrugsbyggeri, der opføres i tilknytning til eksisterende bygninger.

Bygningsmæssigt er der tale om en mindre udvidelse i tilknytning til eksisterende bygninger.

Møddingspladsen inkl. oplagret gødning har en begrænset højde og opføres i tilknytning til eksisterende bygninger. Møddingspladsen vil ikke være synlig ved indkig til gårdanlægget fra øvrige retninger end nord og nordøst. Dette vil på sigt være meget begrænset, da der er etableret afskærmende beplantning nord for møddingspladsen langs Bækvej.

Plansiloen vil alene være synlig fra østlige retninger, men oplevelsen af gårdanlægget vurderes ikke at ændre sig væsentligt, fordi plansiloen opføres med samme dimensioner som den eksisterende plansilo, der forlænges og som følge af den eksisterende beplantning omkring gårdanlægget. Det vurderes at påvirkningen af landskabet er meget begrænset fra disse anlæg, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

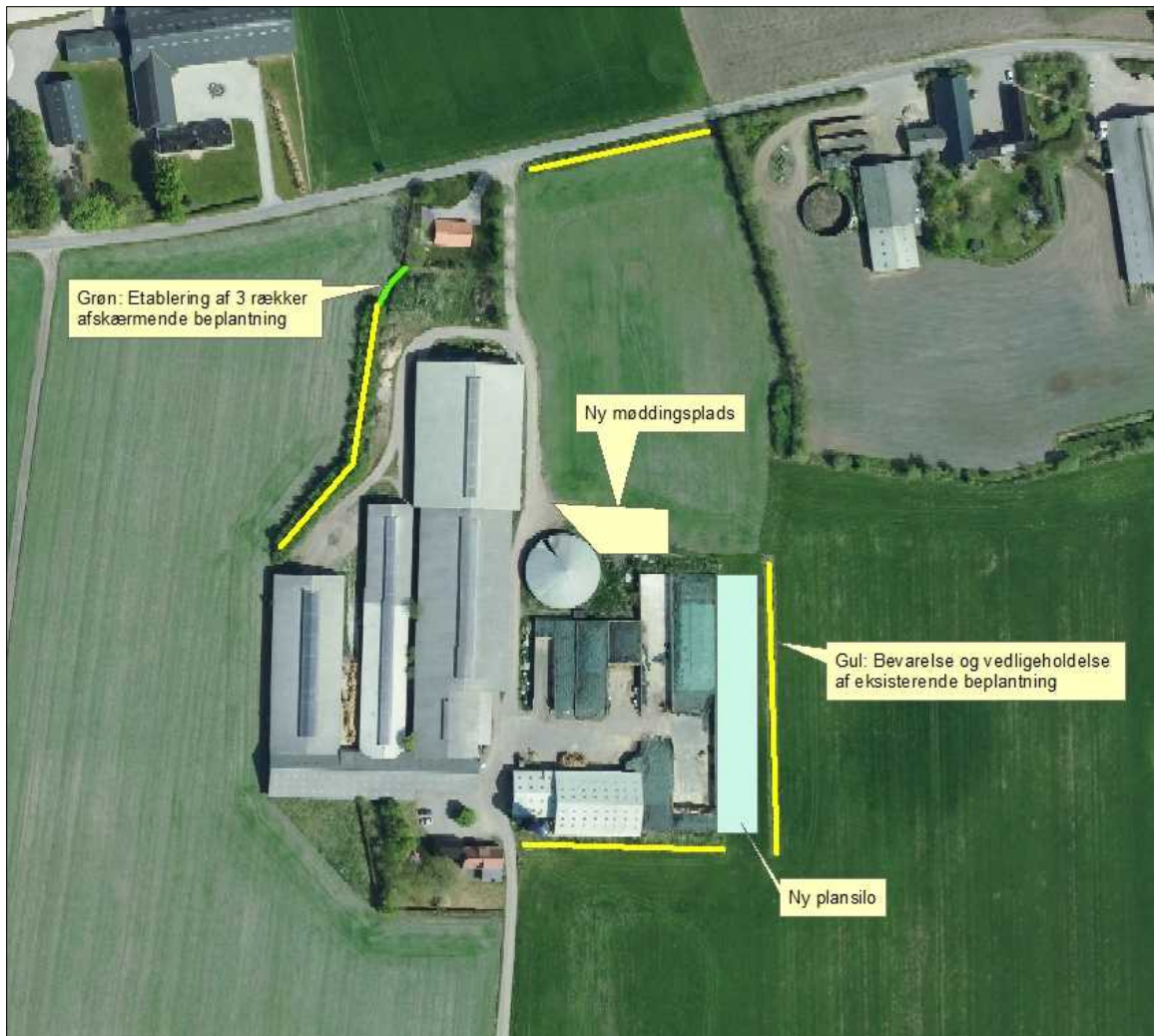
I miljøgodkendelsen fra maj 2015 blev der stillet en række vilkår omkring beplantning omkring husdyrbruget, da der bl.a. skulle etableres to nye forlængelser af stalde samt den østlige plansilo, der ligger nærmest den ansøgte plansilo i dette projekt.

Kun forlængelsen af kostalden og etableringen af plansiloen blev gennemført inden for udnyttelsesfristen. Esbjerg Kommune har derfor genvurderet behovet for at videreføre vilkårene til beplantning fra 2015-miljøgodkendelse. Det vurderes, at behovet for ny beplantning vest og nord for gårdanlægget kan begrænses til etablering af en kort forbindelse mellem eksisterende beplantningsrækker (grøn streg på kort 6). Derudover fastholdes det med vilkår, at beplantning etableret nord for plansiloerne op mod Bækvej skal bevares sammen med den etablerede beplantning syd og øst for plansiloerne.

Det vurderes med baggrund i de stillede vilkår, at udvidelse af husdyrbruget ikke indebærer væsentlige virkninger på de landskabelige værdier, da det ansøgte vurderes at kunne rummes inden for det robuste landskab.

Vilkår:

- Der skal etableres 3 rækker afskærmende beplantning som skitseret med grøn streg jf. kort 6. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter af træer og buske. Beplantningen skal etableres senest den 31. december 2024.
- Eksisterende beplantning (gul streg jf. kort 6) skal bevares og vedligeholdes og om nødvendigt genplantes.

Kort 6. Beplantning omkring Hjortlundvej 141, 6760 Ribe

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

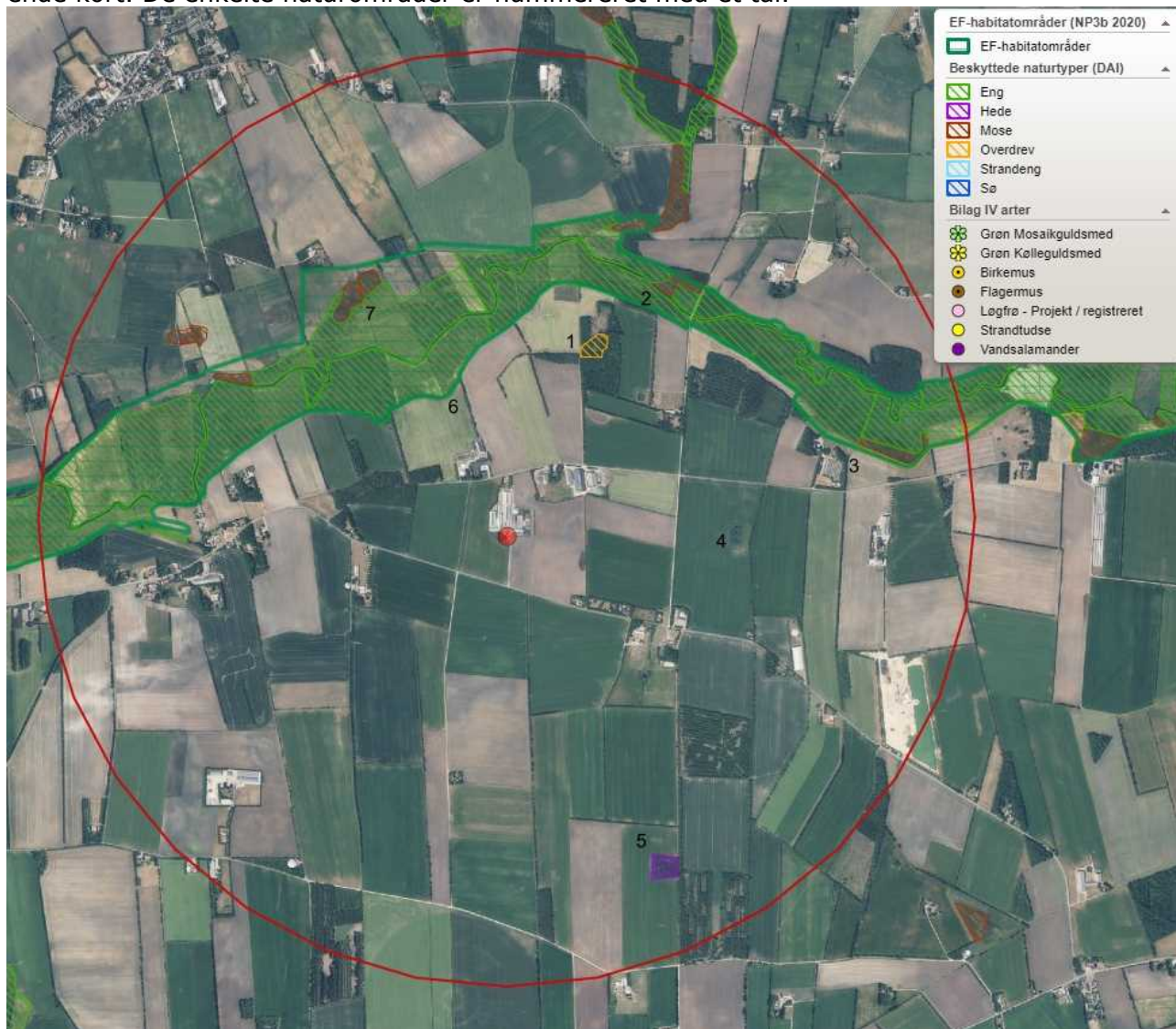
Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen i 8 årsdrift er på 5.027,8 kg NH₃/år og i nudrift er den 6.458,0 kg NH₃/år. Dette øges til 6.829,4 kg NH₃/år i ansøgt drift.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 2.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

Kort 7: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 2 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Overdrev	0,2	0,8	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
2	Mose	0,1	0,4	Ej kategori	Ej relevant	-
3	Overdrev	0,1	0,2	1	Ej undersøgt, da laveste niveau overholdes.	Maksimal tilladt totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden: 0,7, 0,4 eller 0,2 kg N/ha/år. Laveste er overholdt.
4	Sø	0,1	0,3	Ej kategori	Ej relevant	-
5	Hede	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
6	Eng	0,1	0,4	Ej kategori	Ej relevant	-
7	Mose	0,1	0,2	Ej kategori	Ej relevant	-
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen kendte forekomster omkring anlægget.		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr. 80 - Kongeå		0,2	0,8	-		

Tabel 2. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt. I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en væg-

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning

tet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Bækvej 7. Nærmeste samlede bebyggelse er Hjortlund, mens nærmeste byzone er Jernved. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Den faste husdyrgødning afhentes i dagtimer, og pumpning af gylle sker ligeledes i dagtimer hver anden uge.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning/håndtering af husdyrgødning, da der ikke er enkeltboliger i umiddelbar nærhed af bedriften.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold.

Set i forhold til den drift, der er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2015, sker der en øgning i antallet af transporter fra 2.230 til 2.560 transporter. I forhold til den drift der er på ejendommen i dag, har ansøger oplyst, at der ikke sker en ændring.

Til ejendommen hører to indkørsler via henholdsvis Hjortlundvej og Bækvej. Nærmeste nabo til indkørslen på Hjortlundvej er Hjortlundvej 145, som ligger ca. 300 m fra indkørslen. Nærmeste nabobeboelse til indkørslen på Bækvej, er Bækvej 11 (husdyrbrug), som ligger ca. 100 m fra tilkørselsvejen og Bækvej 10 (husdyrbrug), som ligger ca. 100 m fra tilkørselsvejen.

Der er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for, at de fleste transporter sker i dagtimer, dog vil der i periode med sæsonbetonet arbejde (ensilering, høst, gylleudbringning) kunne ske transport uden for normal arbejdstid.

På baggrund af afstanden til naboer er Esbjerg Kommune enig i ansøgers vurdering af, at transporter til og fra ejendommen kan ske uden at medføre væsentlig støjpåvirkning af de omkringboende.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjkloder på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, ventilation, ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjkloder på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjkloderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbrugloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjberegninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt.

Esbjerg Kommune har i vurderingen lagt vægt på, at

- Malkeanlæg og kornvalser er placeret indendørs, og at valsning af korn sker i dagtimer.
- Korn blæses ikke ind i kornsilo, men i stedet anvendes en støjsvag kædeelektor.
- Blanding af foder sker i dagtimer
- Gyllepumpning sker i dagtimer
- Hovedparten af transporter til ejendommen sker i dagtimer, og tilkørselsvejen er placeret i god afstand til naboer.
- I forbindelse med høst og ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimer. Der vil sammenlagt blive ensileret ca. 7-10 dage pr. år. Med baggrund i afstanden fra siloanlægget til nærmeste nabo (husdyrbruget på Bækvej 10), vurderes driften at kunne overholde de vejledende støjkrav.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og transportvejenes placering, og at øvrigt støvende aktiviteter sker indendørs.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende:

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 5/10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderen beliggende ved staldanlægget, er placeret i en afstand af mindre end 100 m fra nærmeste vandløb. Denne beholder er pga. afstand til vandløb omfattet af 5 års beholderkontrol, mens gyllebeholderne i marken kontrolleres hvert 10 år.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren. Det er i miljøkonsekvensrapporten oplyst, at beholderen ved ejendommen er forsynet med en alarm.

Gyllebeholderne i marken er placeret mere end 100 m fra nærmeste vandløb, og der er derfor ikke krav om alarm for disse holdere.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Terrænet omkring de tre gyllebeholdere hælder ikke mere end 6 grader, og derfor er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ansøger har oplyst, at i tilfælde af lækage af gyllebeholderen placeret ved staldanlægget, vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet er forholdsvist fladt. Gyllelækagen kan afspærres ved at placere halmballer/jord foran lækagen, så der ikke er risiko for, at det strømmer til vandløb.

Gyllebeholderne i marken ligger også i et fladt terræn og med lang afstand til vandløb og naturområder.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt

gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune mener også, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen.

Ansøger har redegjort for, at der er fokus på at minimere vand- og energiforbrug, både i den daglige drift og ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand og energi.

Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet. Det vurderes, at opbevaring af reststoffer sker miljømæssigt forsvarligt.

Olietanke er omfattet i olietankbekendtgørelsen⁶ og der stilles ikke særskilte vilkår hertil.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingsegnet affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet

⁶ Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁷.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Gyllebeholderen i marken er overdækket med teltdug
- Nyeste stalde er etableret med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i henhold til miljøgodkendelse fra 2015
- Nye staldafsnit i denne ansøgning etableres med dybstrøelse

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af de alternativer ansøger har overvejet.

⁷ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

Der sker en mindre udvidelse af produktionsarealet, som finder sted i eksisterende stalde, og derfor er en alternativ placering til stalde ikke overvejet, da dette økonomisk ikke vil være proportionalt. Der er overvejet alternative placeringer af møddingsplads og ensilagesilo, men under hensyntagen til driftsmæssige og landskabelige forhold, at de valgte placeringer vurderet at være de bedst mulige.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke findes rimelige alternativer til det ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx den 8.4.2024.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i minimum 30 dage er der ikke modtaget bemærkninger.

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Miljøkonsekvensrapport for Hjortlundvej 141, 6760 Ribe

Ansøger: I/S Dalhavegård V. Flemming og Hans Jørgen Høi

Hjortlundvej 141, Hjortlund

6760 Ribe

Udarbejdet april 2024
Af miljørådgiver Lisbeth Tønning

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	4
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Tidligere godkendelser	4
Biaktiviteter	5
IE-brug	5
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	6
Indretning og drift	6
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	12
Afløbsforhold	13
Foderopbevaring	14
Lys	15
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	16
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	17
Beliggenhed	17
Planforhold	17
Landskab.....	18
Afstandskrav	19
Naturområder.....	20
Ammoniakemission	20
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	21
Kategori 1-natur	21
Kategori 2-natur	21
Kategori 3-natur	21
§ 3 områder	21
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	23
National beskyttelse af arter af planter og dyr	23
Biodiversitet – Den danske Rødliste	24
Lugt	24
Støv	25

Fluer og skadedyr	25
Til- og frakørsels forhold.....	26
Rystelser	28
Støj.....	28
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	29
Forslag til egenkontrol.....	30
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	31
Grundvand	31
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	31
Affald	32
Døde dyr	33
Vand.....	33
Energi.....	33
Klima	34
BAT (ammoniak)	34
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansørgtes virkning på miljøet.....	36
Befolkningen og menneskers sundhed	36
Alternative løsninger	37
Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.	37
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	37

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Hjortlundvej 141, 6760 Ribe, beliggende i Esbjerg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 443 af 26/04/2023 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Ansøgere er Flemming og Hans Jørgen Høi, som sammen ejer og driver I/S Dalhavegård. Ejendommen Hjortlundvej 141, hvor der søges miljøgodkendelse på, er en mælkeproduktionsejendom.

I nærværende ansøgning søges der om tiltag, der sikrer en forbedring af miljøforhold på ejendommen:

- Etablering af ny møddingsplads ved eksisterende gyllebeholder
- Etablering af ny plansilo til ensilage i forlængelse af og parallelt med eksisterende plansiloer
- Overgang til stipladsmodellen med fleksibilitet indenfor dyretype kvæg.
- Tilføjelse af dybstrøelsesbokse i eksisterende staldbygninger

Der sker ingen udvidelse af dyreholdet med nærværende ansøgning.

I ansøgningsmaterialet er der foretaget en lugtgeneberegning til nærmest nabo uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger (Bækvej 7), her er lugtgenekriteriet til naboen overholdt. Der er også foretaget lugtgeneberegning til samlet bebyggelse i Hjortlund, samt byzonen i Jernved. Beregningerne viser, at lugtgenekriterierne til samlet bebyggelse og byzone er overholdt. Endvidere er der også beregnet ammoniakemission til nærmeste kategori 1, 2 og 3 natur, og beregningerne viser, at alle ammoniak-emissionskrav er overholdt. Desuden er alle Bedste tilgængelige teknik (BAT) emissionskrav også overholdt.

På husdyrbruget er der foretaget en række foranstaltninger for at sikre mindst mulige gene af støv, støj og fluer, lugt m.m. for omkringboende, som er beskrevet i nærværende miljøkonsekvensrapport. Der sker ikke væsentlige miljømæssige påvirkninger i forbindelse med nærværende ansøgning, herunder at projektet ikke vil forringe beskyttede naturtyper og arter i og udenfor Natura 2000-områder.

Basisoplysninger

I *husdyrgodkendelse.dk* har nærværende ansøgning skema nr.:244191

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

I/S Dalhavegård ejer og driver også Hjortlundvej 181, Villebøl, 6760 Ribe. På denne ejendom er der kvieopdræt. Ejendommen ligger ca. 3 km fra mælkeproduktionsejendommen på Hjortlundvej 141.

På baggrund af afstanden, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16 c, imellem Hjortlundvej 141 og Hjortlundvej 181. Da husdyrbrugene ikke er teknisk og forureningsmæssigt forbundne, har driftskriteriet ikke betydning ifølge forarbejderne til Husdyrbruglovens § 16 c. Der ansøges derfor om en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Hjortlundvej 141, 6760 Ribe.

Tidligere godkendelser

- Afgørelse om ikke godkendelsespligt af halvtag til stald af 20. december 2018.
- § 12 Miljøgodkendelse af Maj 2015

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kalve	1188	Naturlig ventilation	3 m	(#681155) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	80
				(#681154) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
1.	1758	Naturlig ventilation	3 m	(#682042) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	619
				(#682035) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	657
2.	1521	Naturlig ventilation	3 m	(#682046) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	973
				(#682043) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	50
3	5241	Naturlig ventilation	3 m	(#683078) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	162
				(#682065) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1660
				(#682194) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	1542
				(#682193) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	65
Sum						6008
Nudrift						
Kalve	1188	Naturlig ventilation	3 m	(#681156) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
				(#682040) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	619
1.	1758	Naturlig ventilation	3 m	(#682037) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	251
				(#682036) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	406
2.	1521	Naturlig ventilation	3 m	(#682047) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	973
				(#683079) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	162
3	5241	Naturlig ventilation	3 m	(#683076) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1660
				(#682196) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	65
				(#682195) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	1542
Sum						5878
8 års drift						
Kalve	1188	Naturlig ventilation	3 m	(#681157) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	200
				(#682041) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og afløb	0	619
1.	1758	Naturlig ventilation	3 m	(#682039) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	406
				(#682038) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	251
2.	1521	Naturlig ventilation	3 m	(#682048) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	973
				(#683080) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	162
3	5241	Naturlig ventilation	3 m	(#683077) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1660
Sum						4271

Tabel 1. Dyretype, staldsystem og produktionsareal

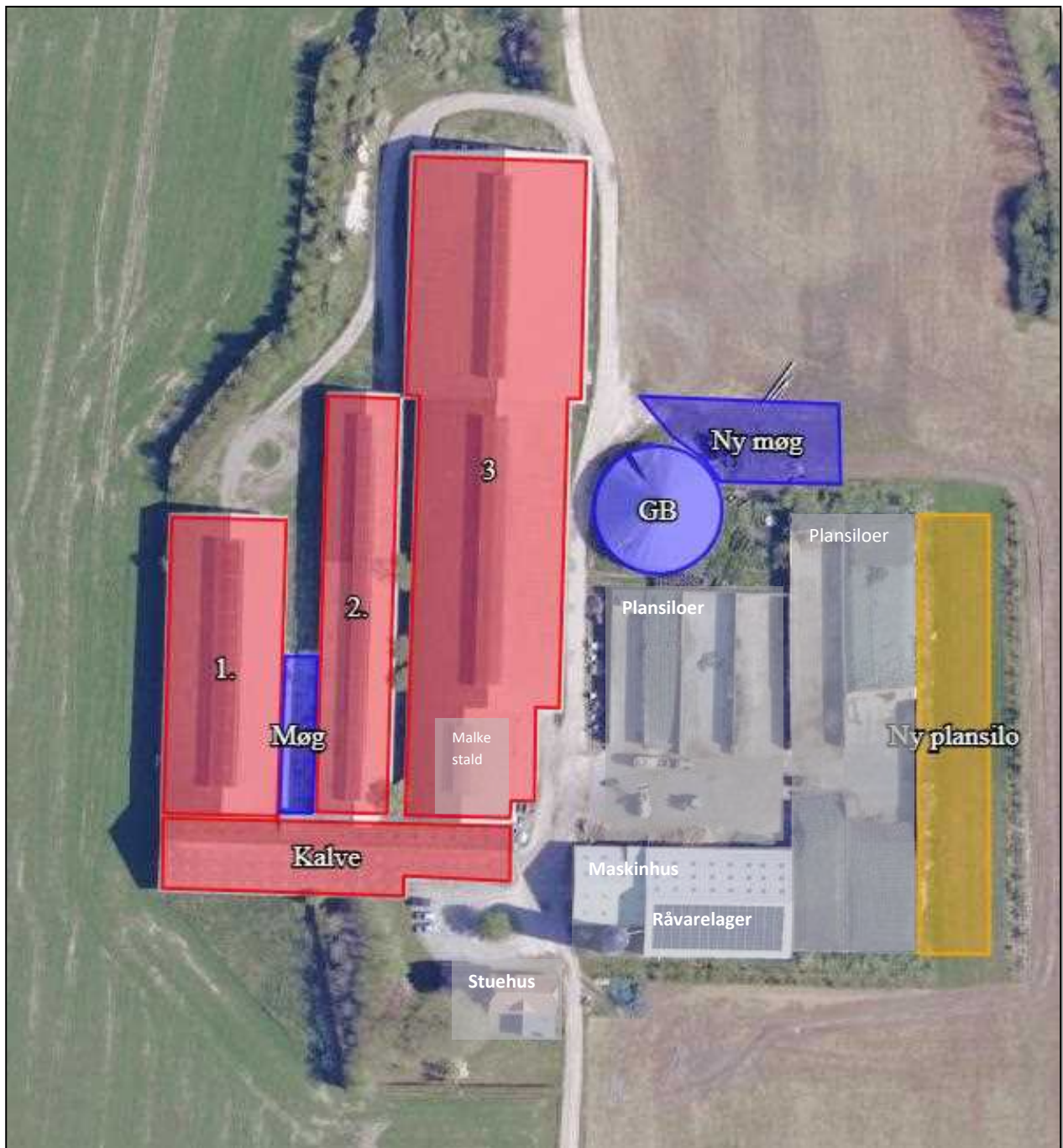
Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

På figur 1 og 2 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 3 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

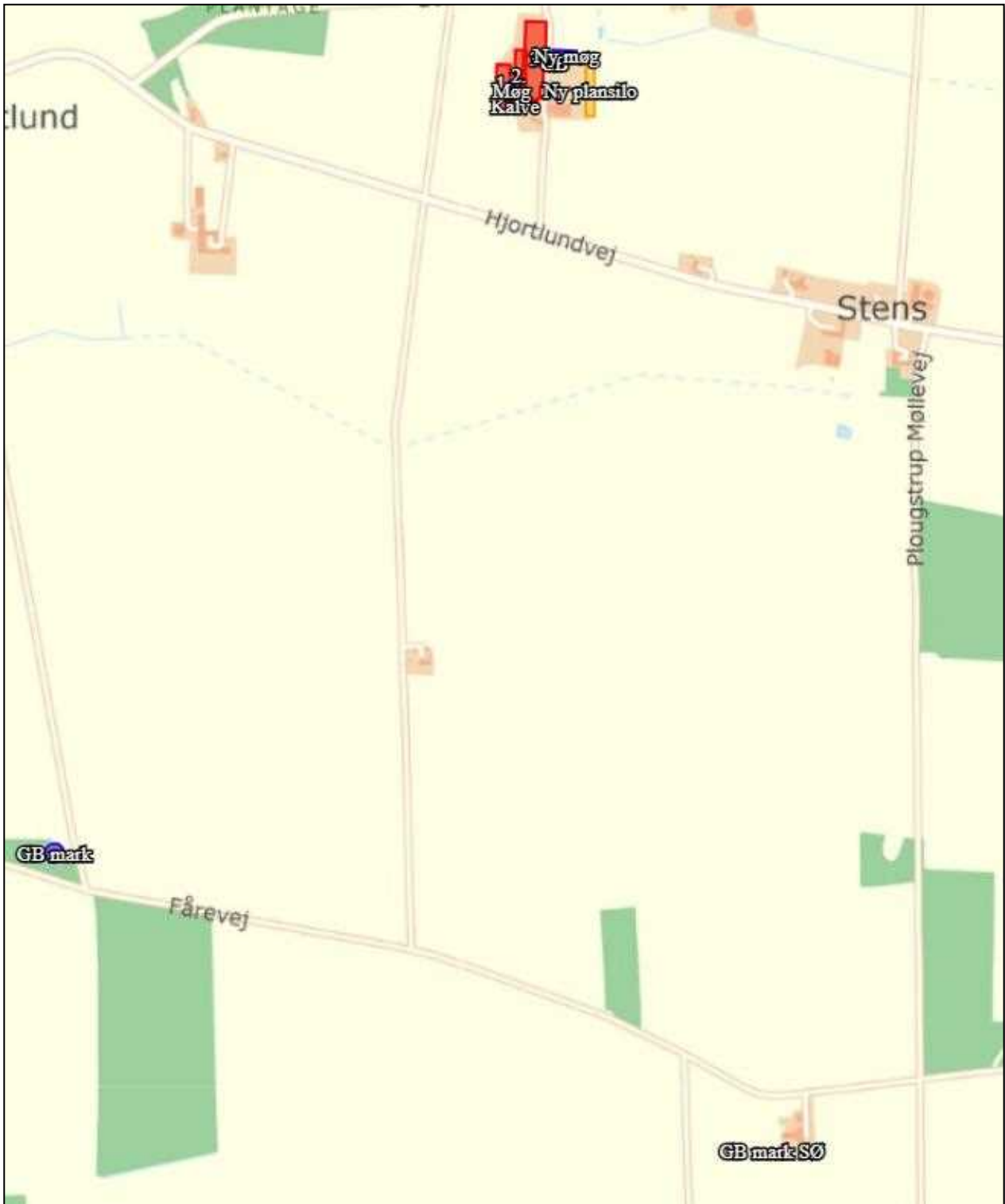
Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 3 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB	Flydende				664
Møg	Fast				264
Ny møg	Fast				675
GB mark	Flydende				1030
GB mark SØ	Flydende				94

Tabel 2. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Figur 1. Situationsplan

Figur 2. Situationsplan for placering af gyllebeholderne i mark

Figur 3. Produktionsarealer (skraveringer) og m², samt staldsystemer (farvesymbol)

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet (hvor dyr kan gå, stå og ligge) og staldsystemer i nudrift og 8 års drift er fremkommet med udgangspunkt i § 12 miljøgodkendelsen fra 2015. Produktionsarealer i ansøgt drift er fremkommet ved fællesopmåling af rådgiver og ansøger. Malkestald, nakkebomsarealer, foderborde, persongangarealer, tankrum, teknikrum og lignende er ikke produktionsarealer. Se grundtegning (figur3) til opgørelse af produktionsarealet.

Kalve: Eksisterende bygning.

I godkendelsen fra 2015 er der givet tilladelse småkalve i den vestlige halvdel af bygningen, og i den østlige ende var der foderlade. Der er i dag også kalvehytter i den østlige ende, og derfor er der ansøgt som nyt produktionsareal.

Der ønskes også etableret en ny dybstrøelsesboks på 25 m².

Det samlede ansøgte areal til kalve 280 m² produktionsareal *dybstrøelse* ønskes placeres varieret i hele bygningen.

Ovennævnte kan visualiseres på figur 1 og 3, samt tabel 1.

Stald 1: Eksisterende bygning, og der sker ingen ændringer med nærværende ansøgning. Staldens vestlige langside er med staldsystemet *fast drænet gulv med skraber og ajle-afløb*. Staldens østlige langside er med *dybstrøelsesboks*. Jf. figur 1 og 3, tabel 1.

Stald 2: Eksisterende stald. Stalden er i 2015 kun godkendt med staldsystemet, *sengestald med spalter (bagskyl/ringkanal)*. I staldens sydlige ende er der 50 m² *dybstrøelsesboks*, som ikke er med i godkendelsen fra 2015, og er derfor medtaget som nyt produktionsareal i ansøgt drift i nærværende ansøgning. Jf. figur 1 og 3, tabel 1.

Stald 3: Eksisterende stald med malkestald og følgende staldsystemer:

-Eksisterende og uændret *dybstrøelsesboks*.

-Eksisterende og uændret *sengestald med spalter (bagskyl/ringkanal)*.

-I november og december 2017 bygges der et halvtag på stald 3, og stalds 3's nordlige tilbygning realiseres. Staldsystemet for begge staldafsnit er *fast drænet gulv med skraber og ajle-afløb*. Idet, det er mindre end 8 år siden disse staldafsnit er realiseret, er disse produktionsarealer kun med i ansøgt drift og nudrift.

Ovennævnte kan visualiseres på figur 1 og 3, samt tabel 2.

Møddinger: På ejendommen er der en eksisterende mødding mellem stald 1 og 2, og der sker ingen ændringer.

I nærværende ansøgning ansøges der om en ny møddingsplads i tilknytning til eksisterende gyllebeholder. Pladsens placering skyldes, at ansøger ønsker at få møddingspladsen væk fra

stalde, for at undgå smitterisiko fra lastbiler fra biogas og DAKA. Pladsen skal også bruges til placering af eventuelle døde dyr i kølebrønd, og som vaskeplads. Der vil være afløb fra møddingspladsen til gyllebeholderen. Den nye møddingsplads indrettes med 1 m høj mur. Jf. figur 1 og tabel 2.

Gyllebeholdere:

Under ejendomsnummeret (9857915) for Hjortlundvej 141 er der tre gyllebeholdere. Der er en frit beliggende gyllebeholder på 4.410 m³, 1.670 m sydvest for staldanlægget. I godkendelsen fra 2015 var der vilkår om overdækning af denne gyllebeholder, derfor er denne miljøteknologi med i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift. Jf. figur 2 og tabel 2 og 3.

Ved staldanlægget er der en gyllebeholder på 2.545 m³. I godkendelsen fra 2015 var der ikke vilkår om at overdække denne gyllebeholder. Ansøger har efterfølgende overdækket gyllebeholderen frivilligt, men denne miljøteknologi er ikke brugt som virkemiddel og derfor ikke med i ansøgningen som en miljøteknologi. Jf. figur 1 og 2, samt tabel 2 og 3.

2 km sydøst for ligger en gyllebeholder på 500 m³. Gyllebeholderen har hørt under ovenstående ejendomsnummer i mere end 10 år og er lovligt opført. Gyllebeholderen er af en ukendt grund ikke med i godkendelsen fra 2015, derfor er den sat ind som nyt anlæg i forhold til BAT. Gyllebeholderen har ikke været i brug de sidste 4 år. Ansøger ønsker dog fortsat at kunne bruge gyllebeholderen. Jf. figur 2 og tabel 2 og 3.

Plansiloer: Eksisterende plansiloer på 5.400 m² er uændret. Der ansøges om etablering af en ny plansilo, der etableres langs og parallelt med eksisterende plansilo. Størrelsen på den nye plansilo bliver 100 m x 16 m, som er samme dimensionering, som den, den nye plansilo placeres parallelt med. Der bliver gavl i begge ender af siloen. Jf. figur 1.

Projektets erhvervmæssige nødvendighed

Ny plansilo er erhvervmæssig nødvendig for at have plads til husdyrbrugets grovfoderforbrug. Alternativet er markstakke, som giver en øget risiko for forurening og dårligere foderkvalitet, da der kan komme mere jord med i grovfoderet.

Ny plads til mødding er erhvervmæssigt nødvendig for at have kapacitet nok til dybstrøelse. Pladsens placering skyldes, at ansøger ønsker at få møddingspladsen væk fra stalde, for at undgå smitterisiko fra lastbiler fra biogas og DAKA. Pladsen skal også bruges til placering af eventuelle døde dyr, og som vaskeplads.

Afløbsforhold

Vand fra ensilagesiloer og processpildevand fra malkeanlæg løber i afløb og videre til pumpebrønd. Brønden ligger mellem gyllebeholder og plansilo. Herfra pumpes vandet ud til udsprinkling på omkringliggende marker. For at sikre, at der ikke udsprinkles overfladevand på vandmættet/frossen jord, samt at der er kapacitet nok ved skybrud, så kan vandet i disse perioder pumpes over i gyllebeholderen. Den nye plansilo kobles på eksisterende afløbssystem.

Sanitært spildevand fra toilet og bad i stald og stuehuse løber i samme trixtank.

Afløb fra møddingspladsen mellem stald 1 og 2 løber ind i gyllekanalsystemet i stald 1. Den nye møddingsplads har afløb til gyllebeholder der ligger ved siden af den nye mødding.

Afløb fra kalvestald løber ind i gyllekanalsystemet i stald 1.

Gyllen fra stald 1 bliver pumpet ind i stald 2, hvorfra det bliver pumpet videre ind i stald 3.

Gyllen fra gyllekanaler afhentes af biogasselskab ved fortank på stald 3's nordøstlige langside.

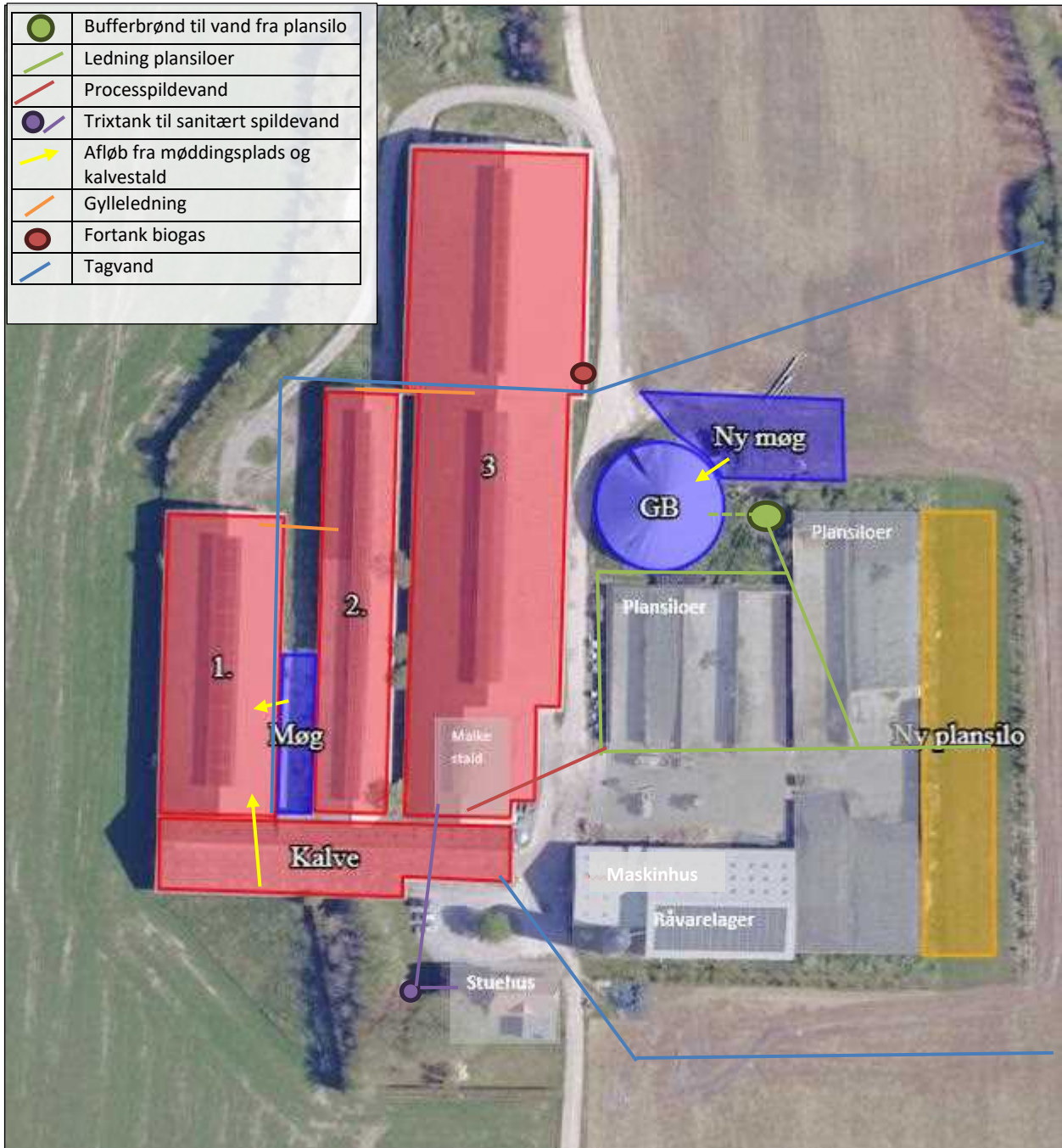
Tagvand ledes til eksisterende samlebrønd og ledes herfra til nedsivningsbassin der ligger godt 100 m nordøst for samlebrønden ved stald 1. Tagvand fra kalvestald og stald 3' sydøstlige sider har afløb til rørlagt vandløb.

Der er ingen dræn i området.

Afløbsforhold kan visualiseres på nedenstående figur.

Vurdering

Det vurderes hermed, at de generelle krav til håndtering af spildevand, restvand og ensilagesaft jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt og dermed er tilstrækkelige til beskyttelse af omgivelserne.

Figur 4. Afløbsplan

Foderopbevaring

Grovfoder opbevares i plansiloerne, jf. placering på figur 1.

Kraftfoder og råvarer opbevares i råvarehus, jf. placering på figur 1.

I tårnsilo ved råvarehus opbevares korn af eget avl. Kornet fra siloen vales inde i råvarehuset.

Hø opbevares i råvarehus eller på Hjortlundvej 181.

Vurdering

Det vurderes, at foderet opbevares miljømæssigt forsvarligt.

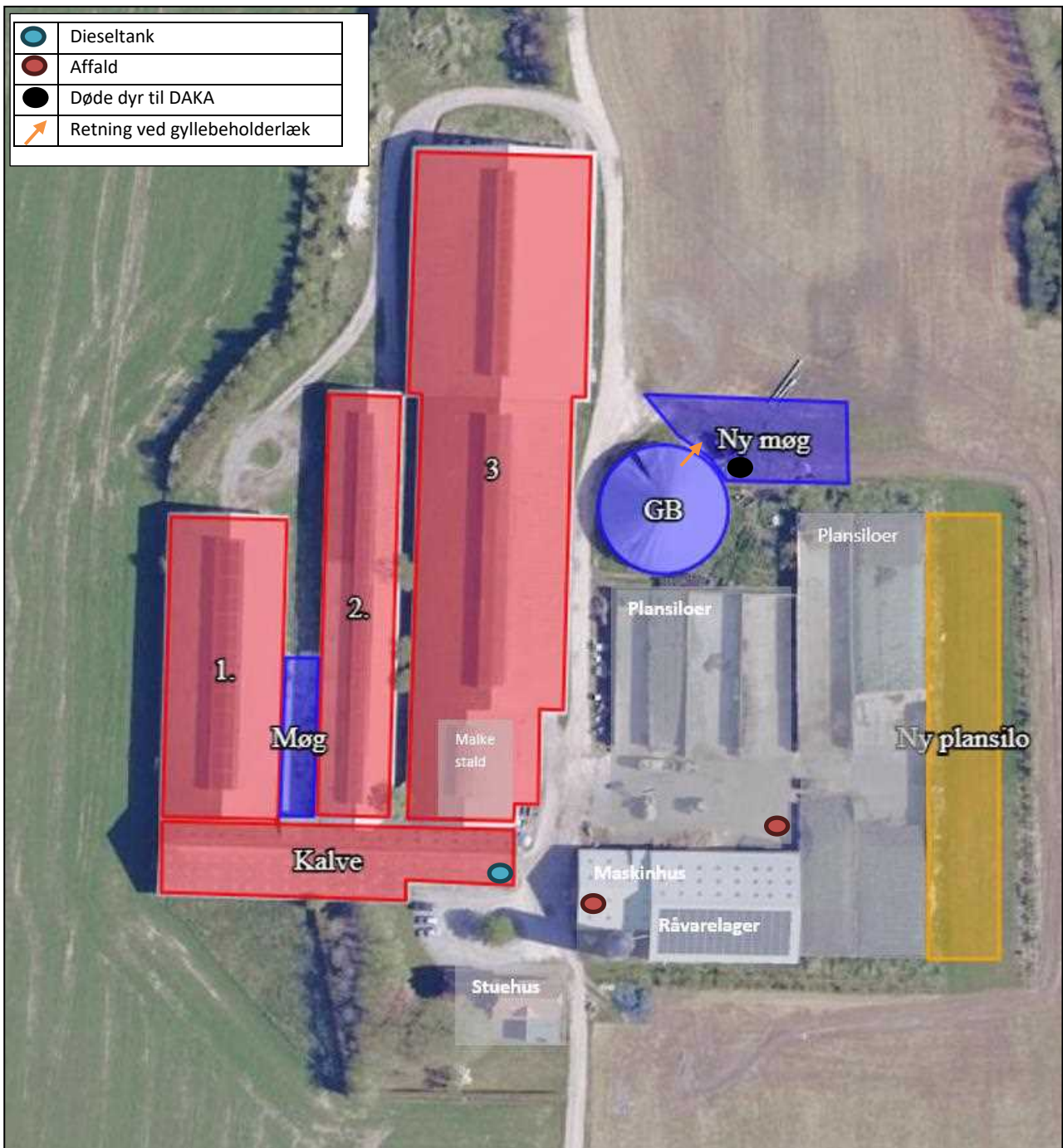
Lys

I staldene er der svag natbelysning om natten.

Der er ingen udendørsbelysning på anlægget.

Vurdering

Det vurderes lys fra husdyrbruget ikke vil give nogen form for gene.

Figur 5. Oversigtskort

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og opføres ikke nye bygninger. Der etableres følgende anlæg:

- ny møddingsplads ved eksisterende gyllebeholder, som også skal anvendes til vaskeplads og placering af døde dyr.
- ny plansilo til ensilage i forlængelse af og parallelt med eksisterende plansiloer.

De enkelte anlæg er beskrevet nærmere i afsnittet: Indretning og drift.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder på husdyrbruget	1995	5 års	2.545	664	Frivillig overdækning- ikke medtaget som teknologi
Gyllebeholder i mark	2009	10 års	4.410	1.030	Overdækning
Gyllebeholder i mark sydøst	1989	10 års	500	94	
Gyllekanaler			1.000		
Møddingsplads	2005			264	
Ny Møddingsplads				625	
I alt			8.455		

Table 3. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Biogasselskab afhenter gylle ved fortank ved stald 3 (jf. figur 4) og returnere afgasset gylle i gyllebeholdere.

Gyllebeholderen ved staldanlægget ligger mindre end 100 m fra vandløb og har derfor en gyllealarm.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10.

Alt dybstrøelsesmøg kommer på møddingsplads, hvorefter biogas kommer og afhenter dybstrøelsen en gang ugentligt.

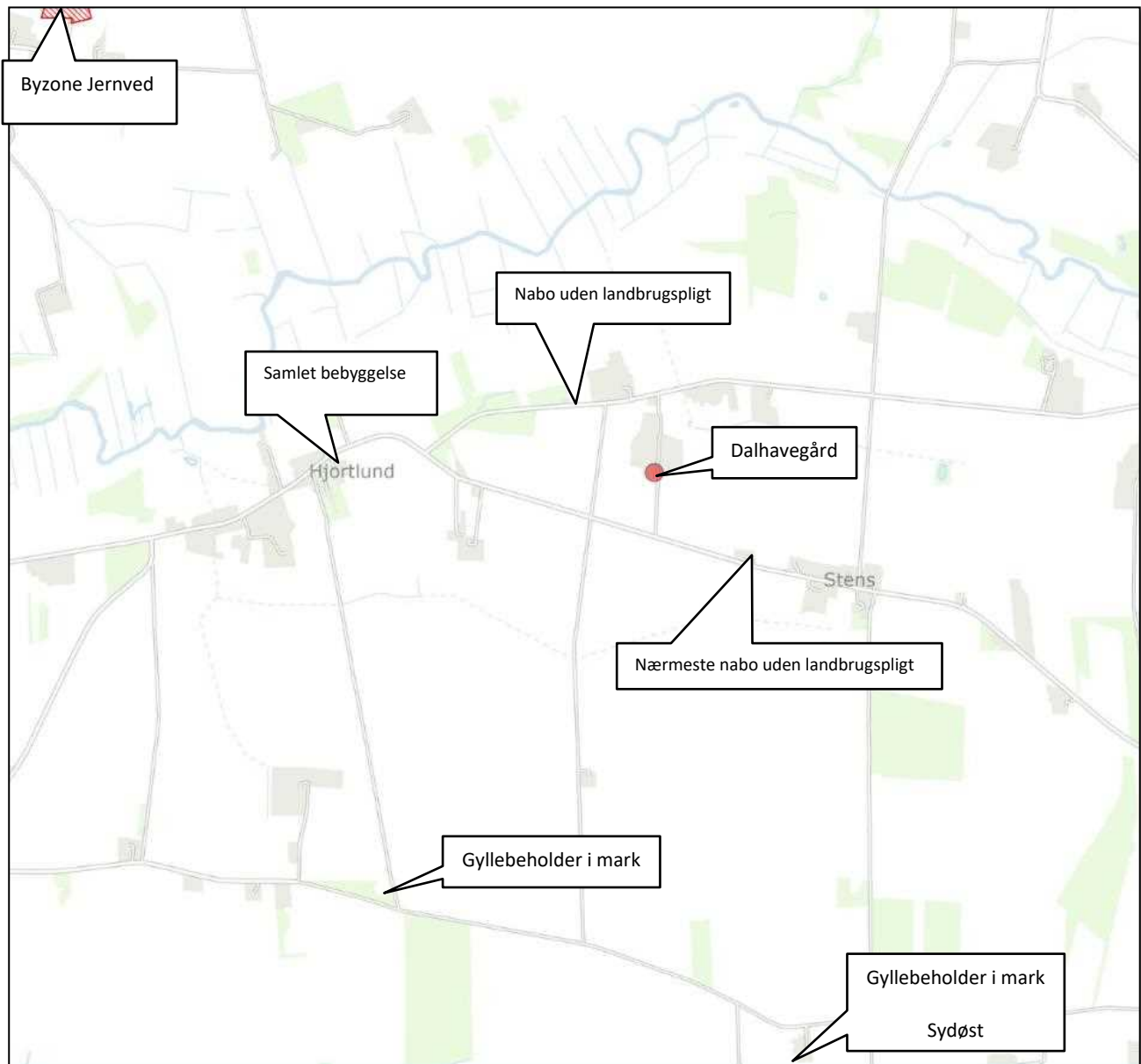
Vurdering

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Bækvej 7, som ligger 255 m nordvest for anlægget på Dalhavegård. Den nærmeste samlede bebyggelse er Hjortlund beliggende 1.060 m vest for anlægget. Nærmeste byzone er Jernved, som ligger 2 km nordvest for Dalhavegård.

Figur 6. Ejendommens placering

Der er tjekket for gasledninger på evida.dk, og der er ikke kendskab til nogen gasledninger i umiddelbar nærhed til husdyrbruget på Hjortlundvej 141. Herudover har vi spurgt ejer, der har bekræftet, at der ikke er flere ledningsføringer på ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:		Gyllebeholderne i mark ligger:	
	Indenfor	Udenfor	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	X		X	X
Skovrejsningsområde		X	X	X
Lavbundsområde		X		X
Naturbeskyttelsesområde		X		X
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		X		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier		X		X
Værdifulde kulturmiljøer		X	X	
Bevaringsværdigt landskab		X		X
Større sammenhængende landskab	X		X	
Område for store husdyrbrug		X		X
Geologiske bevaringsværdier		X		X
Kystnærhedszone		X		X
Strandbeskyttelseslinje		X		X
Kirkebyggelinje		X		X
Skovbyggelinje		X		X
Å beskyttelseslinje		X		X
Sø beskyttelseslinje		X		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X		X
Fredede områder		X		X
Fortidsminde beskyttelseszone		X		X
Habitatområde		X		X
Råstofområder		X	X	X
Boringsnære beskyttelsesområder		X		X
Område med særlig drikkevandsinteresse		X		X
Nitratfølsomt indvindingsområde		X		X
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		X		X
Jordforurening V1		X		X
Jordforurening V2		X		X

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Større sammenhængende landskaber er områder, der så vidt muligt skal friholdes for nye tekniske anlæg, medmindre hensynet til bevaring af landskabsværdierne kan sikres.

Vurdering

Den nye mødding og plansilo placeres i tæt tilknytning til det eksisterende anlæg. Der er beplantning langsiden mod vest af ny plansilo. Det ansøgte byggeri vurderes på baggrund af dets placering og udformning ikke at forringe den landskabelige oplevelse.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav, på nær afstanden til skel for eksisterende gyllebeholdere i marken. Idet der ikke sker ændringer og gyllebeholderen er godkendt og lovlig opført i henholdsvis 1989 og 2009, ansøges der hermed ikke om yderlig dispensation.

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 6.829,4 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 meter. Ruherder er valgt som *Landbrug* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt maj 2015.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 500 m fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 91: Kongeå.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 5,5 km sydvest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er kumulation fra to eller flere ejendomme i punkt Rigkær (kategori 1 natur). Den maksimalt tilladte totalbelastning på 0,2 kg N/ha/år er overholdt idet totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år, ifølge beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 5,4 km nordvest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

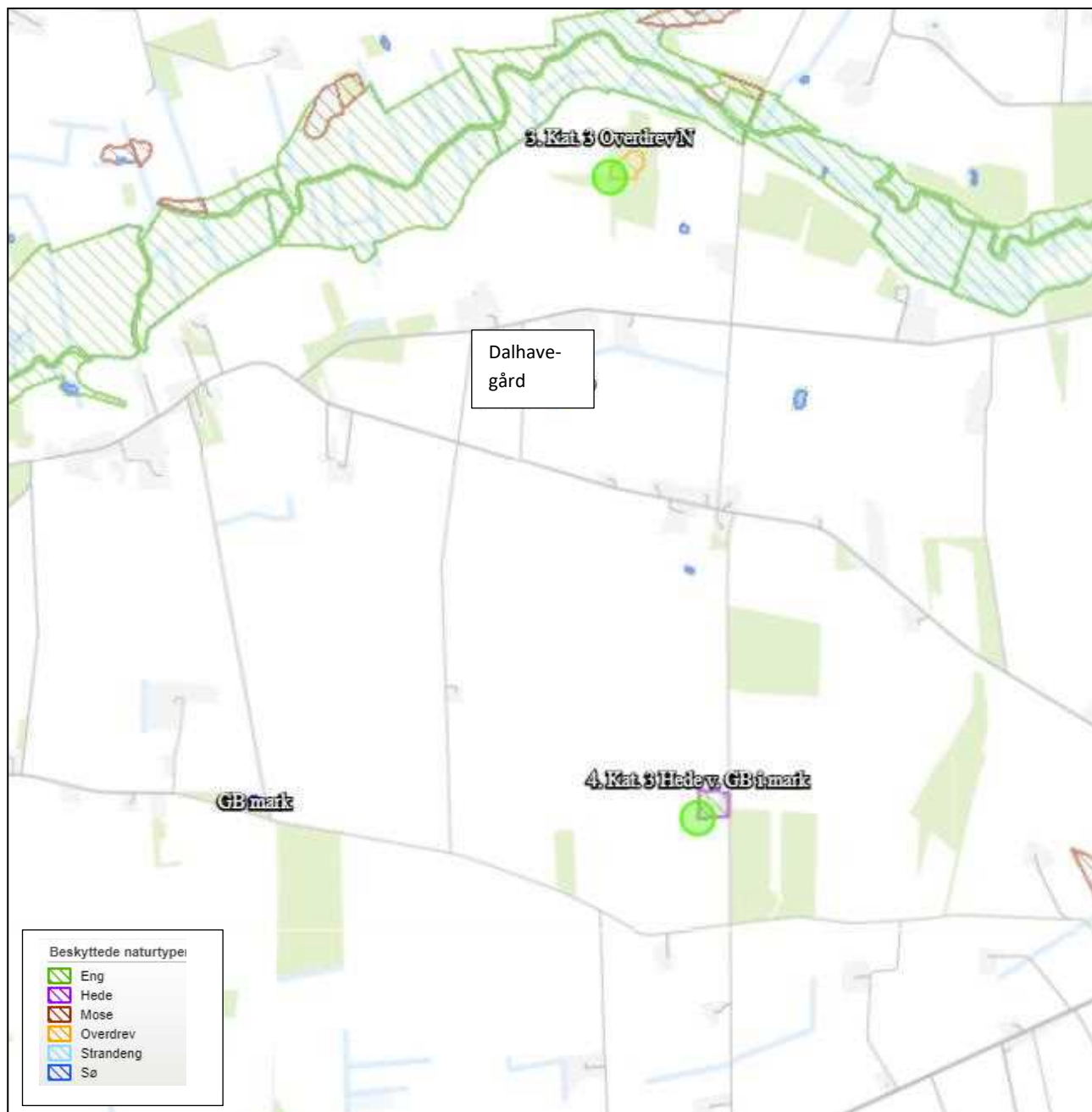
Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der et overdrev, se figur 7.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 7. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Øversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4. Kat. 3 Hede v. GB i mark	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
3. Kat. 3 Overdrev N	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,0	0,8
2. Kat. 2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
1. Kat. 1. Rigkær	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0

Tabel 5. Naturberegninger

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er, ifølge Esbjerg Kommune ved miljøgodkendelse i 2015, vurderet at kunne forekomme nær husdyrbruget:

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaik guldsmed (ca. 10 km syd-vest for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 5 km vest for anlægget), strandtudse (ca. 10,6 km vest for anlægget), løgfrø (ca. 2,6 km nord for anlægget), stor vand-salamander (ca. 7,4 km nord for anlægget), og birkemus (ca. 9,9 km syd for anlægget).

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Jf. Biodiversitetskonventionen har Danmark forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. På den danske Rødliste er arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, registreret.

Søgning på naturdata.miljoportal.dk viser, at der jf. Den danske Rødliste ikke er registreret truede arter i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Det ansøgte byggeri sker i tilknytning til de eksisterende driftsbygninger. Derudover ændres der hverken på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, som kunne udgøre levested for flagermus. Med andre ord sker der ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for eventuelle bilag IV-arter. Derfor vurderes det, at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af eventuelle bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bækvej 7	1	FMK	136,5	136,5	306,1	Ja
 Hjortlundvej 102	0	FMK	136,5	136,5	591,9	Ja
 Hjortlundvej 145	0	FMK	136,5	136,5	505,7	Ja
 Hjortlund	0	NY	479,1	479,1	1124,3	Ja
 Jernved	0	NY	675,4	675,4	2072,9	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 584 m

Tabel 6. Lugtgeneregning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Støv

I forbindelse med at der strøs med halm vil der være en risiko for lidt støvudvikling. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningerne.

Der kan være lidt støv, når der leveres råvarer i råvarehallen og vales korn i bygningen. Dette vil dog normalt kun mærkes inde i bygningen.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på interne veje.

Vurdering

Generelt vurderes det, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

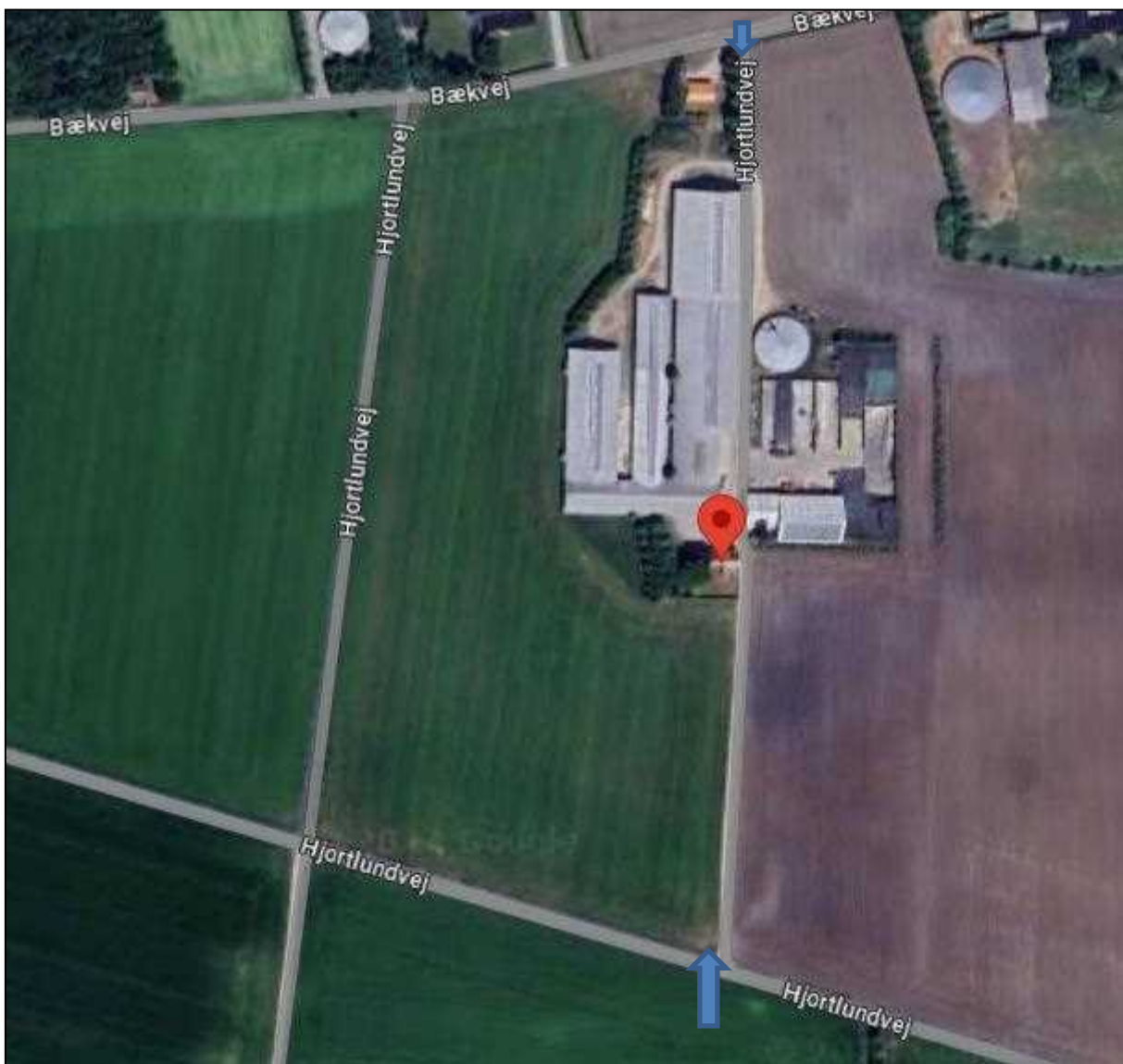
Rottebekæmpelse sker via privat firma.

Vurdering

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler fra henholdsvis Bækvej og Hjortlundvej. Indkørslen fra Bækvej bruges primært af Mælketankbil, DAKA-lastbil og foderlevering. Indkørslen fra Hjortlundvej er primært når der transporteres levende dyr og biogasselskab. Der er ingen nabobeboelser i nærheden af de nuværende og indkørsler.

Figur 2. Til- og frakørselsforhold

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type transport	Antal/år Nudrift*	Antal/år Ansøgt drift	Kommentarer
Levende dyr	36	80	Til slagteri, afhentning af tyrekalve og flytning af dyr mellem Hjortlundvej 141 og 181.
Grovfoder og halm	800	900	
Dynstrøelsesmøg til mark	43	0	Afhentes nu i stedet af biogas.
Dynstrøelsesmøg til biogas	0	52	Biogas afhenter en gang om ugen.
Gylletransporter til mark	450	100	Biogas returnerer nu gylle til gyllebeholdere under bedriften og ikke kun på ejendommen Hjortlundvej 141.
Foder	50	40	
Afhentning af gylle fra biogasselskabet	595	520	Fra fortank ved stald.
Mælk	182	365	Der bliver som regel hverdag, hvor det i 2015 var hver anden dag.
Handelsgødning	20	0	Handelsgødning leveres på Hjortlundvej 181.
Døde dyr	30	50	Afhentes af DAKA på ny plads. Antallet er underestimeret i 2015.
Transport af grovfoder til Hjortlundvej 181.	0	365	
Renovation	12		Siden 2015 er der sket en øgning i krav til sortering af affald, og derfor også en mere præcis og detaljeret oversigt over transporter.
-Plastik		12	
-Små brændbart		12	
-Genbrugsplast og pap		52	
Dieselolie	12	12	
Samlet antal transporter	2.230	2.560	

Tabel 7. Antal transporter til og fra ejendommen.

*Nudrift er hvad der blev estimeret af fremtidige transporter i miljøgodkendelsen fra 2015.

Der vil ikke ske en stigning i antal transporter til og fra ejendommen med nærværende miljøgodkendelse.

Afhentning/levering af gødning til biogas sker hele året rundt. De øvrige transporter med afgrøder og udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Ventilation	-	-	-	-
Kornvalsning	2 timer Kl. 8.00 – 10.00	Hver dag	2 timer Kl. 8.00 – 10.00	Hver dag
Malkeanlæg	7,5 time Kl. 3.00 - 7.00 Kl. 15.00 - 18.30	Hver dag	7,5 time Kl. 3.00 - 7.00 Kl. 15.00 - 18.30	Hver dag
Blanding af foder	4 timer Kl. 8.00 – 12.00	Hver dag	4 timer Kl. 8.00 – 12.00	Hver dag
Gyllepumpning	20 min. Kl. 8.00 -12.00	Hver anden uge	20 min. Kl. 8.00 -12.00	Hver anden uge

Tabel 8. Tidsrum for støjkilder

De væsentligste støjkilder på et kvægbrug er malkeanlægget, foderblanding, støj fra transporter, m.v.

Alle staldene er med naturlig ventilation, og dermed ingen støj.

Malkestalden er i stald 3. Støjen er uændret i forhold til hidtil drift.

Kornvalser er inde i Råvarehuset. Støjen er uændret i forhold til hidtil drift.

Blanding af foder sker i plansiloer. Støjen er uændret i forhold til hidtil drift.

På ejendommen er der en kornsilo. Kornet blæses ikke ind i siloen, i stedet bruges en kædelevator, som er støjsvag, og på den baggrund er den ikke taget med i ovenstående støjtabel.

I forbindelse med høst ensileres der i plansilo og foderlade. Der vil sammenlagt blive ensileret ca. 7-10 dage pr år. I forbindelse med ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimerne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt interne transport på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transport er med husdyrgødning og afgrøder. Belastningen af antallet transport er derfor i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transport i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transport foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/ mejeriets køreplaner.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Der sker ikke en ændring i støjkilderne i forhold til den nuværende drift. Ejendommens beliggenhed er i relativ tæt afstand på naboer der også driver mælkeproduktion, og det betyder, at naboerne i perioder vil kunne opleve støj fra husdyrbruget.

En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne f.eks. levering af foder og afhentning af gylle og vil ikke give gener. I forbindelse med ensilering kan der være behov for arbejde om aftenen og natten, hvilket kan give gener. Ensilering foregår imidlertid kun få dage om året, så det vurderes at generne vil blive begrænsede.

Det vurderes, at husdyrbruget på Hjortlundvej 141 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlægene, kan ændres uden at medføre forøgelse af støj og gener i omgivelserne.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved strejfen eller påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 5 og 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod nordøst for ejendommen, dvs. der hvor den nye møddingsplads placeres (jf. figur 5). Alternativt kan gyllelækage spærres ved at smide halmballer og/eller jord i foran.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld, og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

Forslag til egenkontrol

- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der udføres 5 og 10-årig beholderkontrol, hvilket betyder, at tanken hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal).
- Der overvåges ved gyllepumpning.
- Der føres logbog over gylletanke der ikke er overdækket.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til ful-

de. Det er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, og at gødning tilføres markerne, når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

- Ved overpumpning af gylle til gyllebeholder, tjekkes først om der er plads i gyllebeholderen.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set, at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor områder med særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Der er en boring på husdyrbruget, DGU nr. 131.1236.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for, at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Fra bygninger med dyr eller husdyrgødning til vandboring er der 34 m eller længere, og er dermed længere end afstandskravet på 25 m til vandboring.

Ud fra ovenstående vurderes det, at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det ikke, at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i den vestlige ende af den bygning der navngivet kalvestald (jf. figur 5). i en overjordisk tank på 5.900 liter fra 2002. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Der er ingen smøreolie og spildolie på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler til malkeanlægget. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Der er ingen pesticider på ejendommen.

Medicin

Medicin opbevares i et skab i stalden.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent, at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

På plads ved plansiloer er der en container kun til ensilageplast. I maskinhus er der en container to containere på 1100 liter, hvor den ene er til hård og blød plast, og den anden er til pap og papir.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser leveres på Kommunal modtagestation. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen. Det er på Hjortlundvej 181.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Døde dyr

Døde dyr vil fremad blive opbevaret bed den nye møddingsplads i en kølebrønd, (jf. figur 5).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand, malkeanlæg og markvanding.

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)
Vandforbrug uden markvand	26.500 <i>Tal fra godkendelsen fra 2015</i>	14.000

Tabel 9. Vandforbrug

Der sker ingen ændringer af vandforbruget i nærværende godkendelse.

Tallene i 2015 godkendelsen var estimerede, og det viser sig at de var overestimerede. Det faktiske forbrug er 14.000 m³ i 2023, og i nærværende ansøgning sker der ikke en stigning i dyreholdet.

Vand fra mælkekøling genbruges til drikkevand.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt belysning og malkning.

	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug (kWh)	365.000 kWh i godkendelse fra 2015 den gang var det incl. alle bedriftens borer på alle	215.000 incl markvand fra boring på på denne ejendom

	marker	
Dieselolie (l)	15.000	15.000

Tabel 10 Energiforbrug

Af energibesparende teknikker kan nævnes lavenergipærer/LED pærer, derudover er der sat solceller på råvarehus.

Der er installeret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkøling. Det bruges til varmt vand i tankrum og opvarmning af stuehus.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvorfor der ikke er et energiforbrug til ventilatorer.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. På baggrund af ovenstående, vurderes det, at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transport, så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bl.a. følgende tiltag:

- Der anvendes LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Overdækning af gyllebeholder, reducerer metanudledningen, pga. at der skabes et bedre miljø for visse mikroorganismer, som er drivhusgasreducerende.
- Husdyrgødning afsættes til biogas, hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Jf. Energistyrelsen reducerer afgasning af husdyrgødning udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold, og det er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasygille har en lavere lattergasemission end fra rågylle.
- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Gyllen leveres retur fra biogasanlægget, direkte i tanke der ligger nær de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Dette bidrager til et lavere forbrug af brændstof. Desuden er CO₂-udledningen lavere ved transport med lastbil, fremfor traktor.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6001	829	6829
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6001	829	6829
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 11 BAT-beregning

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Kalve	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kalve	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
1.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1.	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
2.	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
2.	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
3	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
3	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
3	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
3	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Tabel 12. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT-niveauet er opnået ved at, der er anvendt:

- Dybstrøelse i mindre staldafsnit der skal lovliggøres.

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet, nævnt. I alle de foregående afsnit vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres ny plansilo og møddingsplads i tæt tilknytning til det eksisterende anlæg på ejendommen.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanken står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der er overdækning på gyllebeholderne, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.

Vurdering

Det vurderes, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter. Desuden vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Hjortlundvej 141 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det, at husdyrbruget på Hjortlundvej 141 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed.

Ansøgte placeringer af den nye plansilo er den, der management er mest optimal idet den bygges i forlængelse af eksisterende plansiloer. Den ansøgte placering er også den mest harmoniske landskabsmæssigt, da der bygges parallelt med og med samme dimensioneringer, som plansiloen ved siden. Alle alternative placeringer på anlægget vil være dårligere, både i forhold til dagligt management og ud fra en landskabelig betragtning.

Den nye møddingsplads med plads til døde dyr placeres væk fra stalde og foder, for at minimere smitterisiko fra transportere til og fra møddingspladsen. Endvidere placeres møddingspladsen ved gyllebeholder, som afløb kan løb til. Alternative placeringer er undersøgt, med den valgte placering vurderes at være den mest oplagte i forhold miljø og sundhed.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det, at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samspillet mellem faktorerne jf. § 4 stk. 8 nr. 5.

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der vurderes, om der er kumulative effekter som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.

Vurdering

Det vurderes ud fra beskrivelser og vurderinger i miljøkonsekvensrapporten, at den kumulative effekt mellem punkt 1-4 ikke vil have væsentlige direkte eller indirekte virkning på omgivelserne.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.

6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.